

GEHEIM MEMO
(artikel 25 Provinciewet)

Aan : Gedeputeerde Staten van de Provincie Zeeland
Van : Justion Advocaten |
Inzake : Strategie compensatie Marinierskazerne
Datum : 3 maart 2020

Bij brieven van 22 januari 2020, 27 januari 2020, 7 februari 2020, 12 februari 2020 en 19 februari 2020, is een stevig signaal afgegeven richting Den Haag. De laatste brief d.d. 19 februari 2020 is conform artikel 48 Rv door de deurwaarder ook betekend aan de Staat der Nederlanden, ter attentie van de Procureur-Generaal bij de Hoge Raad. Deze brief kwalificeert als een stuitingshandeling (artikel 3:317 lid 1 BW), een ingebrekestelling voor zover vereist (artikel 6:82 BW) en een aansprakelijkstelling voor onrechtmatig handelen (artikel 6:162 BW). Omdat namens de Staat is aangegeven dat er hoogstwaarschijnlijk niet wordt nagekomen (voorgenomen besluit) is de volgende juridische stap die voor de hand ligt het aanhangig maken van een gerechtelijke civiele procedure. Dit om nakoming af te dwingen c.q. vervangende schadevergoeding te eisen.

Nu de rechten voor een gerechtelijke civiele procedure voor de komende vijf jaar, gelet op artikel 3:310 lid 1 BW, zijn veiliggesteld door middel van voornoemde stuitingshandeling, kunnen wij ons vinden in de strategie om voorlopig geen civiele actie in te stellen maar gebruik te maken van het 'bestuurlijk momentum' en de dreiging van een civiele claim. Dit laatste inclusief het o.i. in de komende onderhandelingen expliciet benoemen van de mogelijkheid betrokkenen onder ede te horen in een getuigenverhoor.

Wij zien grofweg namelijk de volgende risico's in het opstarten van een civiele procedure op dit moment:

1. Het is vaste lijn in de jurisprudentie rondom overheidsaansprakelijkheid (vergelijk HR 13 oktober 2017, ECLI: NL: HR: 2017: 2615) dat zaken doen met een overheid betekent dat er rekening moet worden gehouden met de democratische weerbarstigheid van wisselende meerderheden en gewijzigde inzichten. Een en ander houdt o.a. in dat zogenaamde onvoorziene omstandigheden, zoals bedoeld in artikel 6:258 BW, sneller worden aangenomen en de overheid alsdan onder verplichtingen uit kan.
2. Het voorgaande betekent uiteraard niet dat een overheid zomaar zonder schadevergoeding te betalen af kan van obligatoire (verbintenisscheppende) overeenkomsten als bedoeld in artikel 6:213 BW. Indien er, zoals in dit geval, concrete prestaties zijn overeengekomen, dient er een passende schadevergoeding te worden betaald. In de bepaling van de omvang hiervan zit echter een tweede reëel risico. Immers, heeft de toenmalige contractspartij (Provincie Zeeland) aantoonbaar alle gestelde schade (zelf!) geleden? Zo is er o.i., afgezien van de directe kosten/schade, veel indirecte en immateriële schade die o.a. het gevolg is van een verwacht positief regionaal effect, maar is in juridisch

opzicht moeilijk in een rechtstreeks causaal verband te brengen met de directe contractuele verplichtingen aangegaan met de provincie.

3. Een volgend risico van een civiele procedure tegen de Staat op dit moment is dat daarmee paradoxaal genoeg de kou uit de lucht zou kunnen worden gehaald. Immers, vanaf dat moment is de zaak onder de rechter en een zaak van advocaten in een ingewikkeld juridisch debat. De bestuurlijke druk kan zo wegvloeien en de kwestie kan, gelet op de lange adem van de Staat, voor een hele lange periode worden geparkeerd in afwachting van de uitkomst van dat proces.

Kortom

Wij denken dat het verstandig is om onder protest van gehoudenheid en met verwijzing naar de formele brief van 19 februari 2020, mee te gaan in de verkenning. Een en ander zodat bekend kan worden wat een eventuele compensatie zou kunnen opleveren. Daarbij moet in geen geval de dreiging van een civiele procedure worden opgeheven, maar worden ingezet op een zo volledig mogelijke financiële compensatie, los van het juridisch debat over causaal verband e.d. Daarbij is bovendien de – weliswaar wellicht theoretische – kans aanwezig dat meegaan in deze verkenning bestuurlijk uiteindelijk alsnog zou kunnen leiden tot realisatie van de kazerne. Ons inziens is die kans in ieder geval ook klein als nu een civiele procedure wordt gestart, gelet op het tweede risico dat wij beschreven. Dit o.a. in verband met de mogelijkheden van artikel 6: 258 BW.

Mocht de verkenning voor 'Zeeland' geen realisatie of onvoldoende compensatie opleveren dan kan alsnog teruggevallen worden op het stuitingskarakter van de brief van 29 februari 2020 en alsdan een civiele procedure worden gestart.